

PARTS:

Apel·lant : A, SA

Procurador : Sr. JFC

Advocat : Sra. LPT

Apel·lat : Sr. GPT

Procurador : Sra. CSM

Advocat : Sr. JVC

SENTÈNCIA 085-2020

COMPOSICIÓ DEL TRIBUNAL:

President : Sr. VINCENT ANIÈRE

Magistrats: Sr. CARLES CRUZ MORATONES

Sr. JAUME TOR PORTA

Andorra la Vella, el 29 de juny del 2020

En nom del Poble Andorrà.-

Reunida la Sala Civil del Tribunal Superior de Justícia d'Andorra ha vist el recurs d'apel·lació a les actuacions més amunt referenciades.

En la tramitació d'aquestes actuacions han estat observades les prescripcions legals, i ha estat ponent el magistrat **Sr. JAUME TOR PORTA**, el qual expressa el parer del Tribunal.

ANTECEDENTS DE FET

Primer.- El dia 8-5-2019, la representació processal de la societat A, SA articulava demanda en reclamació de quantitat i danys i perjudicis pel procediment abreujat contra el Sr. GPT, tot i sol·licitant es dictés Sentència per la qual se'l condemnés a satisfer a la seva representada la suma de 6.230,07.- €, majorada amb els interessos legals corresponents a comptar de la data del pagament per part de la seva representada segons acreditava i a pagar la totalitat de les costes ocasionades, inclosos els honoraris d'advocat, procurador, saig i perit si esqueia.

Segon.- En data 22-5-2019, el Sr. GPT articulava excepcions peremptòries de manca de legitimació passiva, de manca de litisconsorci passiu necessari i de prescripció de l'acció, i subsidiàriament contestava la demanda plantejada oposant-se a les pretensions de la part demandant sol·licitant es dictés Sentència acollint les excepcions articulades i subsidiàriament desestimant la demanda imposant a la part demandant el pagament de les costes ocasionades, inclosos els honoraris d'advocat i de procurador.

Tercer.- En data 29-5-2019, la representació processal de la societat asseguradora demandant s'oposava al triomf de les excepcions peremptòries articulades pel demandant en el seu escrit de contesta a la demanda.

Quart.- Practicats els mitjans de prova proposats per les parts i evacuada la fase de conclusions, en data 16-10-2019 requeria Sentència amb la següent part decisòria:

“Que ha de desestimar i desestima la demanda principal formulada per la companyia d'assegurances “A, S.A.” contra el Sr. GPT, això és en prosperar l'excepció peremptòria de manca de legitimació passiva segons s'ha raonat en la fonamentació jurídica de la present resolució atès que

l'acció clarament defensada i articulada per l'instant d'aquest plet era la de repetició, condemnant a l'instant d'aquest plet a les costes d'aquesta instància i que ha tingut de suportar el defenent”.

Cinquè.- Contra aquesta decisió s'alça la representació processal de la societat A, SA i mitjançant escrit de conclusions presentat en aquesta alçada sol·licita la seva revocació i en el seu lloc es dicti Sentència condemnant el demandat a satisfer la suma econòmica que en l'escrit de demanda es reclamava amb els interessos legals corresponents des de la data del seu pagament i a pagar la totalitat de les costes ocasionades en ambdues instàncies.

La representació processal del Sr. GPT en canvi s'ha oposat al recurs articulat interessant la íntegra confirmació de la Sentència dictada amb imposició a la societat recurrent de les costes ocasionades en ambdues instàncies.

Sisè.- Les parts han renunciat a la celebració del tràmit de vista oral en aquesta alçada.

FONAMENTS DE DRET

Primer.- En el present procediment, la societat A, SA articula una acció en repetició contra el Sr. GPT reclamant-li el rescabament de les quantitats satisfetes a les víctimes de l'accident de circulació responsabilitat del segon ocorregut el dia 21-10-2017. Al llarg del procediment no es discuteix que l'únic vehicle implicat en l'esmentat accident va ser el vehicle Volkswagen Golf matrícula X propietat del Sr. GPT però assegurat prop de la companyia d'assegurances demandant per compte de la Sra. CTP (tractant-se de la mare del demandant) i que el conductor donava un resultat positiu a la prova d'alcoholèmia que li va ser practicada per part dels agents Servei de Policia.

És en aquest context, i en considerar que els danys perpetrats es trobaven exclosos de la pòlissa d'assegurança subscrita que, després d'haver satisfet la indemnització corresponent, articula l'acció en repetició contra el conductor del vehicle assegurat.

En la seva contesta a la demanda, el Sr. GPT articula excepcions peremptòries de manca de legitimació passiva, de manca de litisconsorci passiu necessari i de prescripció de l'acció, i subsidiàriament contestava la demanda plantejada oposant-se a les pretensions de la part demandant.

L'òrgan judicial d'instància acull l'excepció de manca de legitimació passiva formulada considerant que l'acció de repetició articulada trobava la seva justificació en la clàusula 2.5 de les condicions generals del contracte d'assegurança en que però el demandat no va intervenir, considerant que l'acció de repetició només podia articular-se contra el contractant i no contra un tercer.

I és contra tal decisió que la representació processal de la societat A, SA formula el seu recurs d'apel·lació amb fonament als motius de greuge que s'exposen en l'apartat següent.

Segon.- EXPOSICIÓ DELS MOTIUS DE RECURS

Sustenta que la reclamació efectuada derivava del pagament realitzat a les víctimes de l'accident, i que intervenia per imperatiu legal en l'àmbit de l'assegurança obligatòria. Referia que malgrat entre les parts litigants no existís una relació convencional, l'acció de petició efectuada no tenia naturalesa contractual sinó que es tractava de repetir al responsable de l'accident la indemnització satisfeta. D'altra part referia que el demandat era propietari del vehicle i que en aquesta condició tenia obligació legal de gaudir d'una assegurança del vehicle i que si bé per motius econòmics va

ser la seva mare qui assegurà el vehicle, el conductor sabia i coneixia la pòlissa d'assegurances existent, de la mateixa manera que també sabia quan va decidir conduir el vehicle sota la influència de begudes alcohòliques que cap asseguradora es faria càrrec dels danys que ocasionaria.

Quant al fons, considera que es reuneixen tots els requisits per al triomf de l'acció articulada. Posava de relleu que malgrat la prenedora de l'assegurança negués haver signat les condicions generals i particulars mentia insistint en que era l'autora de la signatura que apareixia en el document que li va ser exhibit. Considerava que no es podia dubtar sobre l'existència de la pòlissa d'assegurança a partir del moment en que era en mèrits d'aquesta que s'havia indemnitzat les víctimes de l'accident. Que en tot cas no es podia raonar que es desconeixia l'existència del contracte d'assegurança i de les seves condicions atès que es va pagar la prima pactada.

En darrer lloc sostenia que resultava notori i conegut pel públic en general que la conducció sota l'efecte de les begudes alcohòliques es trobava absolutament prohibida pel nostre ordenament jurídic, constituint un il·lícit penal, de tal manera que el Sr. GPT coneixia perfectament que la seva actuació dolosa no es trobava assegurada atès que el dol i el il·lícit penal són elements que no es poden assegurar.

Tercer.- Quant a l'excepció de manca de legitimació passiva articulada pel Sr. GPT i apreciada per la resolució dictada, el seu examen exigeix realitzar diferents precisions relatives a la concreta naturalesa de l'acció que ha estat articulada.

Aquesta Sala ha tingut ocasió de pronunciar-se en reiterades ocasions al respecte de l'acció de repetició. En la Sentència de 23-12-2015 (TSJC-240/2015) manteníem al seu respecte que “(···) *no es pot considerar una acció de caire contractual, sinó que s'ha de conceptuar com una acció autònoma i de caire resarcitori o recuperatori. Aquesta acció opera quan*

l'assegurador paga la indemnització malgrat la inexistència de contracte o quan, malgrat existir contracte, concorre una causa legal o contractual d'exclusió de cobertura. El fonament de l'acció estriberia en que el pagament que porta a terme l'asseguradora seria indegut perquè no es troba emparat en causa contractual o en altra que es pogués considerar legítima. A la STSJA de 13- 09-2012 hem fet referència a l'actio in rem verso, com a antecedent de l'acció de reemborsament o de repetició, i a l'aute TSJC-21/15 de data 27- 03-2015 hem mantingut que l'acció de repetició procedeix quan quelcom s'ha pagat erròniament, indegudament o per imposició de la llei". Aquesta acció resulta rellevant en l'àmbit de les assegurances obligatòries en que tradicionalment es pretén assegurar al perjudicat directe una indemnització integral i en aquesta situació el pagament realitzat per l'asseguradora a la víctima quan no existeix causa legal o contractual que el pugui justificar s'ha de conceptualitzar com indegut en no existir causa que legítimi l'atribució patrimonial que l'asseguradora ha pogut realitzar. En aquesta situació el pagament intervé per imperatiu legal en benefici del perjudicat a qui no es poden oposar les excepcions fonamentades en les relacions contractuals internes entre assegurador i assegurat però seguidament, i una volta realitzat el pagament corresponent, l'ordenament vigent pretén restablir la situació patrimonial, concedint a l'assegurador, un dret de repetició amb la finalitat d'evitar situacions d'abús i enriquiment injustificat.

El fins ara descrit, desautoritza el sil·logisme en que l'òrgan judicial d'instància basteix el raonament estimatori de l'excepció de manca de legitimació passiva articulada. En efecte, en no trobar-nos davant d'una acció de caire contractual, el seu exercici ha de ser admès àdhuc front als tercers que no tenen cap mena de relació contractual amb l'assegurador.

En aquesta eventualitat, l'excepció de manca de legitimació passiva no podia prosperar havent per tant de revocar la Sentència dictada, tot i retornant-se les actuacions al Batlle d'instància per tal de que dicti nova Resolució que examini les restants excepcions articulades i si escau el fons de les pretensions articulades, el tot per a preservar el doble grau de jurisdicció de les parts litigants.

Quart.- Malgrat l'estimació del recurs articulat no ha de fer-se pronunciament en relació a les costes ocasionades en la instància, sense perjudici del pronunciament que pugui ser adoptat en la posterior Sentència que el jutjador "a quo" pugui dictar.

Quant a les costes ocasionades en aquesta alçada, no ha de fer-se pronunciament al seu respecte.

Vistos la legislació vigent i els Usos i Costums aplicables al present cas, la Sala Civil del Tribunal Superior de Justícia d'Andorra, ha pres la següent

DECISIÓ

ESTIMAR el recurs d'apel·lació formulat per la representació processal de la societat A, SA contra la Sentència dictada en data 16-10-2019 que revoquem íntegrament i desestimant l'excepció de manca de legitimació passiva oposada pel Sr. GPT, retornem les actuacions al Batlle coneixedor de la instància per tal de que dicti nova Sentència que examini les restants excepcions peremptòries introduïdes en la contesta a la demanda i si escau el fons de les pretensions articulades.

I sense fer pronunciament en relació a les costes ocasionades en cap d'ambdues instàncies.

Aquesta resolució és ferma i executiva.

Així per aquesta nostra resolució, de la qual en serà tramés testimoni a la Batllia, per al seu coneixement i als efectes escaients, definitivament jutjant, ho pronunciem, manem i signem.-